

Van:
Verzonden: vrijdag 26 september 2025 11:09
Aan:
Onderwerp: Kosten berekening tunnel Leyduin
Bijlagen: Raadsinformatiebericht 27-feb-2024 drie varianten.pdf; Verkenning NABO Leyduin 2019.pdf

Aan de raad en het college van burgemeester en wethouders van Heemstede.

Geachte raad en college,

Ik begrijp dat er een poging is gedaan om de kosten van de tunnel bij Leyduin te berekenen. Het valt op dat dit niet volledig is en een onjuiste voorstelling van de zaken geeft.

Investering	1.900.000 (bron: Antea groep, kostennota Onderdoorgang Heemstede Leyduin (OHL) 20230630, projectnummer 0437973.206).
Inflatie	190.000 (geschat 10%)
Gemeentelijke voorbereidingskosten februari 2024, zie bijlage)	93.067 (bron: raadsinformatiebericht Collegevergadering: 27 februari 2024, zie bijlage)
Totaal	2.183.067
Bijdrage ProRail/LNH 50%	1.091.533
Totaal gemeentelijke kosten	1.091.533

Jaarlijkse kapitaallasten 2% afschrijving, 3% rente (bron: CoPilot):

5 % van 1.091.533= 54.576

Jaarlijks onderhoud 1% (bron: CoPilot).

1% van 1.091.533= 10.915

Totaal 65.491

Aantal gebruikers per dag 250 (bron: Verkenning NABO Leyduin 2019, zie bijlage).

250 gebruikers x 365 dagen = 91.250 gebruikers per jaar. Kosten per "onderdoorgang": $65.491 : 91.250 = 0,71$. Het bedrag kan variëren, afhankelijk van het aantal gebruikers, de kosten van jaarlijks onderhoud, renteniveau, afschrijvingsduur en soort afschrijving.

Dit is natuurlijk geen exacte berekening, maar het gaat om de orde van grootte. Het zal dus niet veel afwijken van minder dan 1 euro per "onderdoorgang".

Een aanzienlijk lager bedrag dan eerder door de anonieme inwoner van Heemstede begroot.

Dit is alleen een financiële benadering en het is nooit zinvol om naar één facet te kijken, omdat andere zaken ook belangrijk zijn. Juist de afweging van kosten ten opzichte van alle baten en voordelen van de tunnel is cruciaal.

Een voetgangerstunnel zal:

- de veiligheid verbeteren door een veilige oversteekmogelijkheid te bieden voor de inwoners van Heemstede.
- de natuurbeleving versterken door een directe en comfortabele verbinding met de natuurgebieden.
- de verkeersdruk te verminderen op het fietspad langs de Leidsevaartweg en bij de spoorwegovergang Manpadslaan, wat de doorstroming voor auto's en fietsers bevordert en tevens ten goede komt aan de verkeersveiligheid.

- duurzaam recreatief gebruik stimuleren, wat past binnen de gemeentelijke doelen voor groen en gezonde mobiliteit

Verwachte impact:

- Veiligheid: Een tunnel realiseert een veilige spoorwegovergang en voorkomt onveilige situaties voor zowel wandelaars als fietsers op het fietspad langs de Leidsevaartweg en bij de spoorwegovergang Manpadslaan.
- Duurzaamheid: Een tunnel bevordert wandelen en het maken van korte ommetjes in de natuur, wat bijdraagt aan een groene en gezonde leefomgeving. Zo zijn we minder afhankelijk van de auto, hetgeen bijdraagt aan een gezonder milieu.
- Toegankelijkheid: Een tunnel helpt wandelaars en joggers makkelijker de natuur te bereiken.

Ten slotte zal een oplossing gezocht moeten worden en zullen alle oplossingen voor veilige toegang van voetgangers tot Leyduin geld kosten. Met het burgerinitiatief is de optimale gewenste optie bereikbaar en betaalbaar met inzet en wil om dit te laten slagen bij alle betrokkenen.

Vriendelijke groeten,
Leden BI tunnel Leyduin

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 27 februari 2024

Zaaknummer : 1237557
Team : Ruimtelijk Beleid Heemstede
Portefeuillehouder : A.M.C. Stam
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: Tunnel Leyduin

- ☐ Ter informatie/update ☐ Toezeggingen/actielijst commissie of raad
☐ Beantwoording schriftelijke vragen ☒ Overige

Aanleiding

Op 15 februari was de commissie Ruimte. Tijdens de commissie werden wensen en bedenkingen gedeeld. Samen met ProRail is naar aanleiding van de commissievergadering een zo volledig mogelijk technisch kostenoverzicht per tunnel optie uiteengezet.

Alle tunnelvarianten onderzocht

Sinds 2016 is de gemeente in gesprek met ProRail, de werkgroep Toegankelijkheid, Waternet, en het Landschap Noord-Holland. Begonnen is met de verkenning van het bestaande tunneltje van Waternet. Het upgraden van deze tunnel was niet gewenst. Daarna is een nieuwe tunnel met fiets aan de hand/trap met fietsgoot onderzocht. Omdat deze ook niet geschikt is voor minder validen is gekozen om een volwaardige tunnel te onderzoeken. Op 7 juli 2022 heeft de raad een amendement unaniem aangenomen dat ingezet moet worden op het onderzoeken van een volwaardige fietstunnel. Alle varianten zijn hieronder uiteengezet.

Tunnelvarianten vergeleken

	Tunnel met trap en fietsgoot	Tunnel met helling 5%	fietstunnel met helling 5%
Afmetingen	Optie 1 Hoog 2,3m Breed 3 m	Optie 2A Hoog 2,3m Breed 3 m	Optie 3 Hoog 2,6m Breed 3,75m
Openstelling i.v.m. stiltegebied	Tussen zonsop- en zonsondergang	Tussen zonsop- en zonsondergang	Tussen zonsop- en zonsondergang
Toegankelijkheid voor doelgroepen	Alleen toegankelijk voetgangers	Fiets aan de hand, Niet vriendelijk voor minder validen	Voor alle doelgroepen ook minder validen

Voldoen aan regelgeving	Voldoet	Voldoet niet aan Bouwbesluit (plafond te laag)	Voldoet aan CROW en bouwbesluit
Totale kosten tunnel prijspeil 2023	€ 2,3 mln	€ 2,8 mln	€ 3,2 mln
Bijdrage ProRail	€ 1,15 mln	€ 1,4 mln	€ 1,4 mln
Subsidie Provincie NH wordt niet toegekend. 1) De tunnel draagt niet bij aan het verbeteren van een regionaal fietsnetwerk. 2) opheffen NABO betreft spoorveiligheid geen fietsveiligheid. 3)Andere knelpunten op een regionale fietsroute hebben een hogere prioriteit	Geen subsidie mogelijk	Geen subsidie mogelijk	<i>Aangevraagde subsidie bedroeg € 1,01 mln. Deze is niet toegekend.</i>
Evt. Bijdrage GR bereikbaarheid	Max € 500.000	Max € 500.000	Max € 500.000
Bijkomende kosten aanleg toe leidende paden/wegen (gemeente Heemstede) Prijspeil 2022+ 20% index	€ 180.000	€ 180.000	€ 240.000
Bijkomende kosten aanleg toeleidende paden/wegen (gemeente Heemstede) Prijspeil 2022+ 20% index	€ 180.000	€ 180.000	€ 240.000
Kosten Gemeente Heemstede prijspeil 2022	€ 1,2 mln	€ 1,4 mln	€1,8 mln
Prijspeil 2023	€1,33 mln	€ 1,58 mln	€ 2 mln
Eigendom tunnel : aansprakelijkheid en onderhoud	Gemeente Heemstede	Gemeente Heemstede	Gemeente Heemstede
Niet meegenomen in kostenberekening	Prijspeil 2023 Indexatie naar 2025? Stikstof depositie (vergunningen, eisen elektrisch bouwen tunnel) Obstakels in de ondergrond (waterkelders v Waternet)	Prijspeil 2023 Indexatie naar 2025? Stikstof depositie (vergunningen, eisen elektrisch bouwen tunnel) Obstakels in de ondergrond (waterkelders v Waternet)	Prijspeil 2023 Indexatie naar 2025? Stikstof depositie (vergunningen, eisen elektrisch bouwen tunnel) Obstakels in de ondergrond (waterkelders v Waternet)
	Tunnel met trap en fietsgoot	Tunnel met helling 5%	fietstunnel met helling 5%
Afmetingen	Optie 1 Hoog 2,3m Breed 3 m	Optie 2A Hoog 2,3m Breed 3 m	Optie 3 Hoog 2,6m Breed 3,75m
Openstelling i.v.m. stiltegebied	Tussen zonsop- en zonsondergang	Tussen zonsop- en zonsondergang	Tussen zonsop- en zonsondergang
Toegankelijkheid voor doelgroepen	Alleen toegankelijk voetgangers	Fiets aan de hand, Niet vriendelijk voor minder validen	Voor alle doelgroepen ook minder validen
Voldoen aan regelgeving	Voldoet	Voldoet niet aan Bouwbesluit (plafond te laag)	Voldoet aan CROW en bouwbesluit
Totale kosten tunnel prijspeil 2023	€ 2,3 mln	€ 2,8 mln	€ 3,2 mln
Bijdrage ProRail	€ 1,15 mln	€ 1,4 mln	€ 1,4 mln
Subsidie Provincie NH wordt niet toegekend. 1) De tunnel draagt niet bij aan het verbeteren van een regionaal fietsnetwerk. 2) opheffen NABO betreft spoorveiligheid geen fietsveiligheid. 3)Andere knelpunten op een regionale fietsroute hebben een hogere prioriteit	Geen subsidie mogelijk	Geen subsidie mogelijk	<i>Aangevraagde subsidie bedroeg € 1,01 mln. Deze is niet toegekend.</i>
Evt. Bijdrage GR bereikbaarheid	Max € 500.000	Max € 500.000	Max € 500.000
Bijkomende kosten aanleg toeleidende paden/wegen (gemeente Heemstede) Prijspeil 2022+ 20% index	€ 180.000	€ 180.000	€ 240.000

Bijkomende kosten aanleg toeleidende paden/wegen (gemeente Heemstede) Prijspeil 2022+ 20% index	€ 180.000	€ 180.000	€ 240.000
Kosten Gemeente Heemstede prijspeil 2022	€ 1,2 mln	€ 1,4 mln	€1,8 mln
Prijspeil 2023	€1,33 mln	€ 1,58 mln	€ 2 mln
Eigendom tunnel : aansprakelijkheid en onderhoud	Gemeente Heemstede	Gemeente Heemstede	Gemeente Heemstede
Niet meegenomen in kostenberekening	Prijspeil 2023 Indexatie naar 2025? Stikstof depositie (vergunningen, eisen elektrisch bouwen tunnel) Obstakels in de ondergrond (waterkelders v Waternet)	Prijspeil 2023 Indexatie naar 2025? Stikstof depositie (vergunningen, eisen elektrisch bouwen tunnel) Obstakels in de ondergrond (waterkelders v Waternet)	Prijspeil 2023 Indexatie naar 2025? Stikstof depositie (vergunningen, eisen elektrisch bouwen tunnel) Obstakels in de ondergrond (waterkelders v Waternet)

Belangenafweging aanleg tunnel

De gemeente moet altijd een goede belangenafweging maken. Het college heeft gezocht naar de balans tussen de maatschappelijke meerwaarde van een tunnel en een maatschappelijk te verantwoorden investering. De kwaliteit van de tunnel (volwaardige toegankelijk) en de benodigde investering én het aantal gebruikers lopen ver uiteen.

Gezonde gemeentefinanciën zijn en blijven een noodzakelijke voorwaarde om op korte en lange termijn adequaat invulling te kunnen geven aan de uitvoering van de gemeentelijke taken. In die afweging ziet het college af van het realiseren van een tunnel nu ook een subsidie van de provincie NH uitblijft.

Aanvullend onderzoek tunnel

Indien de raad alsnog een aanvullend onderzoek wil, dan worden vier aandachtspunten meegegeven:

1. Positie ProRail:

- Met de op 19 oktober 2023 aangenomen motie 'Tunnel visie Leyduin' is voor ProRail de Intentieovereenkomst tussen de gemeente en ProRail beëindigd (zie ook de brief van ProRail d.d. 20 november 2023). Hierop volgend is ProRail in overleg gegaan met Landschap Noord-Holland over het beëindigen van de erfdienstbaarheid.
- ProRail houdt gelet op het voorgaande vast aan het eind maart 2024 definitief afsluiten van de NABO.
- Mocht de gemeente of een andere partij in de toekomst (alsnog) een onderdoorgang willen realiseren, dan verleent ProRail, conform de Spoorwegwet, haar medewerking hieraan, waarbij het werk voor rekening en risico van de initiatiefnemer wordt uitgevoerd. ProRail heeft aangegeven in dat geval te willen verkennen of een (beperkte) bijdrage van het ministerie van IenW mogelijk is vanuit het nog resterende eerder gereserveerde budget voor een onderdoorgang, maar kan hier op voorhand geen toezeggingen over doen.

2. Het risico van de realisatie/upgraden van bijvoorbeeld het huidige tunneltje van Waternet, komt geheel bij de gemeente te liggen (als derdenwerk). Daarnaast zijn alle bouwkosten ook gestegen en die wil ProRail niet voor haar rekening nemen. Onduidelijk is wat het ministerie van I&W dan als bijdrage wil betalen.
3. Alle tunnels op dit traject liggen volledig tegen het Natura 2000 gebied aan en deels erin waarvoor op deze plekken een norm geldt van 0% stikstof emissie. Dit zijn gebieden waar een streng bescherming regime geldt dat voortkomt uit Europese richtlijnen die Nederland heeft vertaald in de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Het doel van deze bescherming is om plant- en diersoorten die in Europa bedreigd zijn te beschermen en om de biodiversiteit te behouden. Het aanleggen van een tunnel is een activiteit waarbij stikstof vrijkomt. In Nederland is nog niet eerder een natuurvergunning aangevraagd voor de aanleg van een tunnel tegen een Natura 2000 gebied. Het is wellicht niet onmogelijk maar wel onduidelijk of deze vergunning te verkrijgen is. De realisatie moet geheel elektrisch worden uitgevoerd wat een kostbare aangelegenheid is. Deze kosten zijn nog niet doorgetrokken in de tunnelvarianten om redenen dat deze onderzoekskosten hoog zijn en normaliter pas met een aanbesteding worden meegenomen.
4. Voor vervolg naar een tunnelvariant is een nieuw voorbereidingskrediet noodzakelijk. Op 21 december 2021 heeft de raad een voorbereidingskrediet verstrekt van € 110.000 (zaaknummer 947333). De gemeente heeft afgesproken dat de gemaakte kosten in de voorbereidingsfase 50/50 worden verdeeld. Hieronder is uiteengezet welke kosten reeds zijn gemaakt door beide partijen. De gesprekken over de verrekening zijn nog niet afgerond. De gemaakte kosten door ProRail vragen om een nadere onderbouwing. Het is duidelijk dat het voorbereidingskrediet van de gemeente volledig is uitgenut.

Jaar	ProRail	Gemeente	Verrekening
2022	€ 94.603	€ 39.415	Verrekening / nabetaling aan ProRail € 27.594
2023	€ 93.402	€ 55.513	Verrekening / nabetaling aan ProRail € 18.944
	€ 188.005	€ 94.928	Max. te betalen aan ProRail € 46.538*

*de gesprekken zijn gaande met ProRail over deze afrekening

Onderzoek verkeersveiligheid Leidsevaartweg Zuid

De commissieleden hebben tijdens de commissievergadering hun wensen geuit over een veilig wandelpad. Het college voert momenteel een onderzoek uit naar de verkeersveiligheid op de Leidsevaartweg Zuid van het station tot aan de Manpadslaan. Hierbij worden alle modaliteiten in ogenschouw genomen, inclusief de voetgangers die vanaf maart geen gebruik meer van de NABO kunnen maken.

Vervolg ProRail

Eind maart wordt de NABO definitief afgesloten. ProRail informeert gebruikers van de NABO en andere belanghebbenden hierover met borden op de locatie, een nieuwsbericht op de website van ProRail en andere communicatiekanalen.

Verkenning NABO Leyduin

Uit het onderzoek van ProRail naar de hoeveelheid gebruikers zijn er tellingen verricht. Deze tellingen (voorjaar 2019) laten zien dat de NABO matig wordt gebruikt: tot zo'n 250 passages per dag waarvan het merendeel ($\frac{3}{4}$) met de fiets (aan de hand) is.

Dit zijn overigens niet alleen maar plaatselijke wandelaars en fietsers. Ook doorgaande fietsers op weg naar- en van de kust en duinen maken gebruik van deze oversteek.

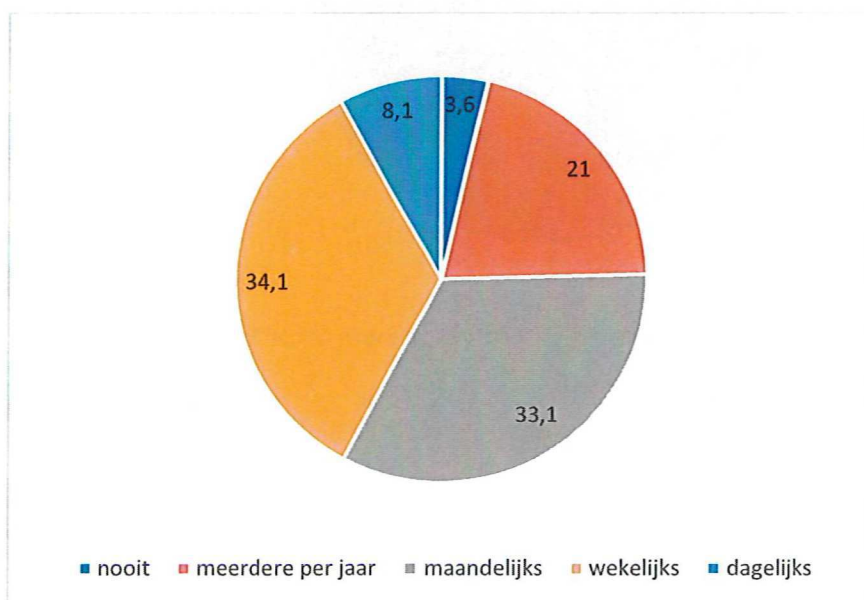
Deze laatste groep heeft niet meegedaan aan de enquête. De enquête is gehouden onder de omwonende van de NABO Leyduin.

Uitkomsten van de online enquête over de aanleg van de tunnel Leijduin.

De online enquête bestond uit de 8 onderstaande vragen.

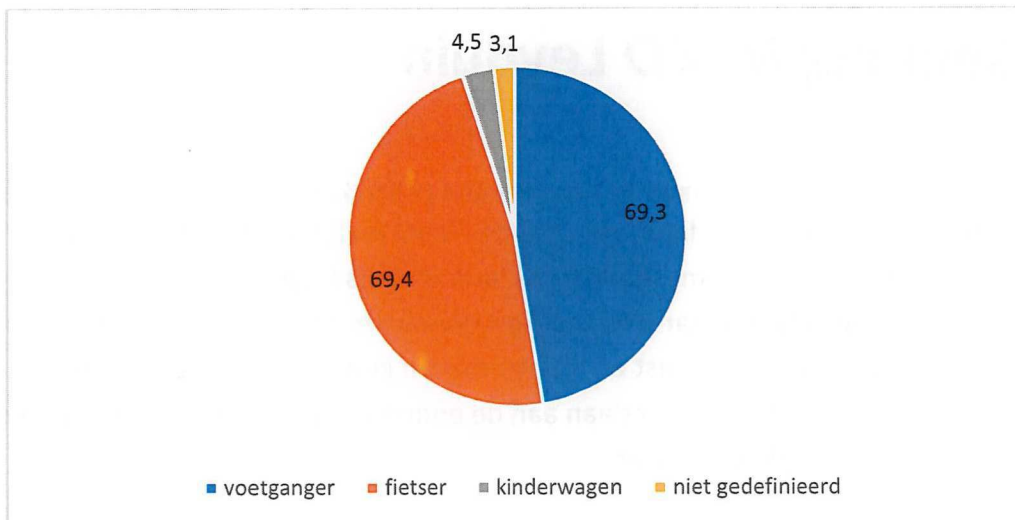
1. Hoe vaak maakt u gebruik van de overweg.

Er waren 1046 antwoorden op de vraag en waarvan de uitkomst is in percentages

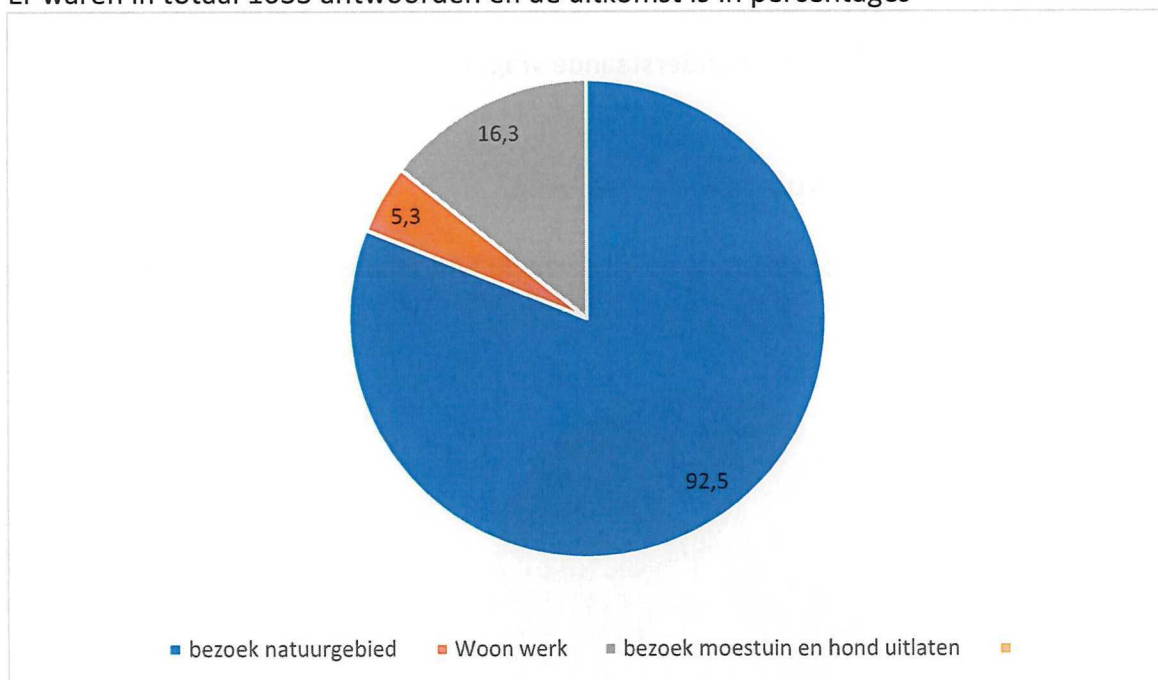
2. Op welke wijze maakt u gebruik van de overweg?

Er waren in totaal 1035 antwoorden en de uitkomst is in percentages

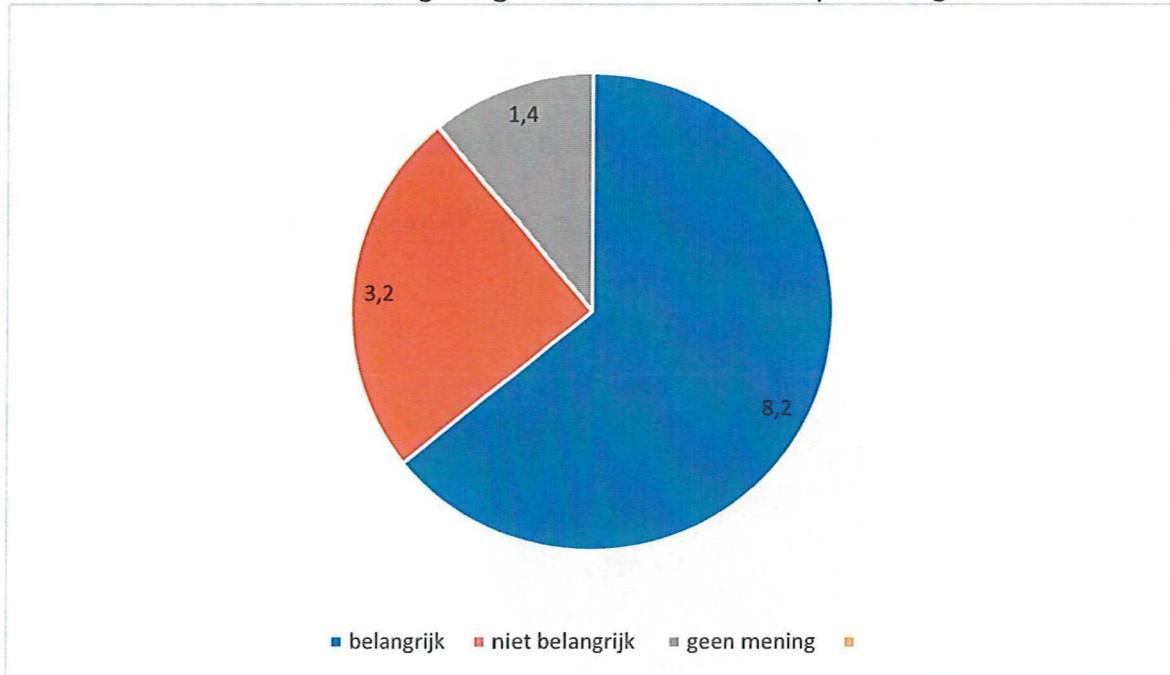
3. Waarom gebruikt u deze overweg

Er waren in totaal 1033 antwoorden en de uitkomst is in percentages

4. Hoe belangrijk is de overweg voor u?

We hebben 1031 antwoorden gekregen en de uitkomst is in percentages

5. Op vraag het antwoord toe te lichten hebben we de onderstaande reacties gekregen.

Van de 81,4 % die de overweg belangrijk vinden;

- 594 mensen hebben aangegeven dat het een belangrijke verbinding en mooie fiets- en wandelroute voor hen is.
- Het een essentieel onderdeel is van een looprondje (254)
- Dat het de kortste weg is naar Leyduin en de Amsterdamse Waterleiding Duinen (180).
- Geeft men aan liever niet om te willen lopen of fietsen (66) naar de Manpadslaan overweg. Omdat die door velen als onveilig wordt ervaren, door het gebrek aan een voetganger pad en het drukke auto- en fietsverkeer (98).
- Andere argumenten zijn dat men vindt dat het sluiten van Alverna al voor genoeg moeilijkheden heeft gezorgd (79), men anders de auto pakt (21), de overweg als niet gevaarlijk beschouwen (15)

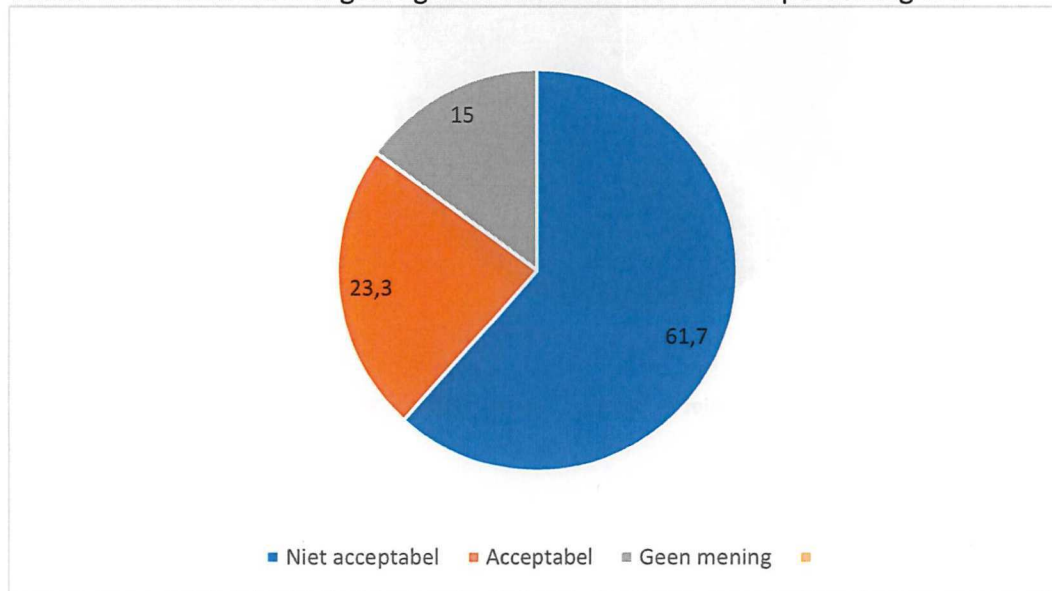
Van de 5,5% die de overweg niet belangrijk vinden;

- Vinden omlopen of omfietsen naar de overweg op de Manpadslaan niet hinderlijk (63). Bovendien wordt de overweg als gevaarlijk beschouwd (15)

- Vinden dat het geld voor alternatieven zoals een tunnel veel beter kan worden besteed (21).

6. Is de overweg Manpadslaan voor u een acceptabel alternatief?

Totaal 1009 antwoorden gekregen waarvan de uitkomst in percentages is

7. Heeft u nog andere ideeën of suggesties die u ons wilt meegeven?

- 246 mensen geven aan dat een tunnel een goed alternatief is. De tunnel zou dan wel toegankelijk moeten zijn voor iedereen (lees: flauwe hellingbaan, zonder trappen, breed genoeg), voor wandel en fietsverkeer, maar ook voor rolstoelgebruikers. Bovendien zou de tunnel goed verlicht moeten worden, want 8 mensen geven aan zich zorgen om onveilige situaties in de tunnel.
- 58 mensen vragen zich af of de al bestaande tunnel van Drinkwatermuseum Waternet niet openbaar kan worden gemaakt (58 keer), wat dan ook een wandelroute vanaf de Amstelbrug mogelijk maakt (10 keer).
- 28 mensen stellen een brug voor
- 32 mensen stellen spoorbomen /lichten voor.

Alternatieven die aangedragen worden zijn:

- 37 keer Een wandelpad aanleggen tussen de Leidsevaartweg en het spoor in, van station Heemstede Aerdenhout tot aan de Manpadslaan overweg
- 15 keer het heropenen van Alverna dan wel de onderdoorgang daar plaatsen
- 10 keer De overweg Manpadslaan overweg verbreden, of een onderdoorgang daar plaatsen.
- 6 keer Het magnetisch sluiten van de huidige poortjes bij de Leyduin overweg.
- 5 keer Een waarschuwbord, spiegel of camera ophangen bij de Leyduin overweg.

Als laatst heeft men het verzoek om de overgang pas te sluiten wanneer er een tunnel is gerealiseerd (11 keer).

Vraag 8: Wat is uw postcode?

In totaal gaven 980 mensen hun postcode op.